

การผลิตขยายแตนเบียนโกนิโอซัส

ชื่อไทย	:	แตนเบียนโกนิโอซัส นีแฟนติดีส
ชื่อสามัญ	:	แตนเบียนหนอนหัวดำมะพร้าว
ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Goniozus nephantidis</i> .
วงศ์	:	Bethylidae
อันดับ	:	Hymenoptera

ความสำคัญ

แตนเบียนโกนิโอซัสเป็นแมลงที่มีประโยชน์ช่วยควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าวได้ดีในประเทศอินเดียและศรีลังกา กรมวิชาการได้นำเข้ามาและทดสอบแล้วว่ามีความปลอดภัยและมีประสิทธิภาพในการควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าว

แตนเบียนโกนิโอซัสเป็นแตนเบียนที่มีขนาดลำตัวใหญ่ มีความยาวลำตัว ๑.๑ – ๑.๓ มิลลิเมตร เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมียเล็กน้อย ลำตัวมีสีดำสะท้อนแสง ปลายท้องของเพศเมียมีลักษณะเรียวยาวแหลม ส่วนปลายท้องมีเข็มแหลมโค้งสั้นซ่อนอยู่ ใช้สำหรับตอץ โดยปล่อยสารเข้าไปในลำตัวหนอนหัวดำมะพร้าวทำให้หนอนหยุดการเคลื่อนไหวแต่ไม่ตายและวางไข่ที่ละฟองบนลำตัวหนอน ไข่จะฟักเป็นหนอน เกาะดูดกิน เจริญเติบโตและถักใยเข้าดักแด้อยู่ภายนอกลำตัวหนอนหัวดำมะพร้าว

การใช้แตนเบียนโกนิโอซัส

การใช้แตนเบียนโกนิโอซัสควบคุมหนอนหัวดำมะพร้าวควรปล่อยตัวเต็มวัยอัตรา ๕๐ – ๑๐๐ ตัวต่อไร่ ปล่อย ๓ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน ๑ เดือน

วงจรชีวิต

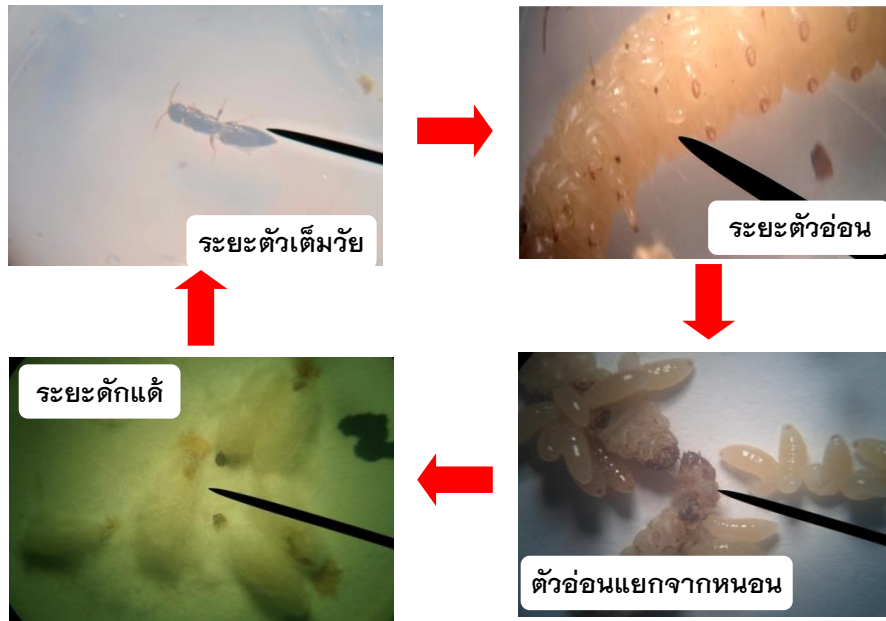
แตนเบียนโกนิโอซัส มีการเจริญเติบโต ๔ ระยะ คือ

ระยะไข่ ลักษณะเรียวยาว สีขาวขุ่น ไข่เป็นฟองเดี่ยวหรือกลุ่ม ๔-๑๓ ฟอง อายุ ๑ – ๒ วันจะฟักเป็นตัวอ่อน

ระยะตัวอ่อน ไม่มีขา สีขาวครีม เกาะและดูดอาหารบนตัวหนอน อายุ ๑-๒ วัน จะติดตัวออกจากตัวหนอน และเข้าดักแด้

ระยะดักแด้ ถักใยสีขาวหุ้มตัว อายุ ๑๐ - ๑๑ วัน

ระยะตัวเต็มวัย อายุ ๗ - ๔๐ วัน สีดำ หนวดสั้นน้ำตาล ก้นแหลม ขาสีน้ำตาล เพศผู้มีขนาดเล็กกว่าเพศเมีย ปลายท้องของเพศเมียมีลักษณะเรียวยาวแหลม ส่วนปลายท้องมีเข็มแหลมโค้งสั้นซ่อนอยู่

การเพาะเลี้ยงผลิตขยายแตนเบียนโกนีโอซิส

วัสดุอุปกรณ์

1. ฟู่กัน
2. ปากคีบ
3. กรรไกร
4. ฝ้ายเนกประสงค์
5. น้ำผึ้ง
6. น้ำ
7. หลอดพลาสติก
8. ปิ่นกาว
9. ใส้ปิ่นกาว
10. กระดาษ
11. ลวดตาข่าย
12. หัวแร้ง

วิธีการเพาะเลี้ยง

1. เก็บดักแด้แตนเบียนใส่กล่องพลาสติกประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดักแด้ ปล่อยให้แตนเบียนฟักและผสมพันธุ์เป็นเวลา ๗ วัน ให้น้ำผึ้ง ๕๐% ทุกวัน
2. คัดแยกเฉพาะแตนเบียนเพศเมียที่ได้ผสมพันธุ์แล้วเป็นเวลา ๗ วัน โดยใส่ในหลอดพลาสติก หลอดละ ๑ ตัว และให้น้ำผึ้ง ๕๐ เปอร์เซ็นต์เป็นอาหารของแตนเบียน (น้ำผึ้งทาบนผ้าเอนกประสงค์ขนาด ๓ x๓ มิลลิเมตร หนีบกับหลอดตาข่ายบนฝาหลอดพลาสติก)
3. เลือกหนอนผีเสื้อข้าวสารวัย ๓-๔ (อายุ ๔๕ วัน) จำนวน ๑ ตัว ใส่ในหลอดที่มีแตนเบียนเพศเมีย พร้อมทั้งปิดฝา
4. หลังเบียน ๑-๒ วัน ต้องเก็บใยหนอนออกเพื่อไม่ให้แตนเบียนติดใยหนอน ระหว่างการเบียนให้เพิ่มน้ำผึ้งทุกวัน ๓-๕ วันหลังเบียน จะเห็นตัวอ่อนของแตนเบียน ย้ายหนอนที่มีตัวอ่อนแตนเบียนเกาะอยู่วางบนกระดาษ เลี้ยงต่อไปจนเข้าดักแด้
5. ใส่หนอนตัวใหม่ลงในหลอดเบียนเดิม เพื่อให้เบียนอีก ๒ ครั้ง
6. หลังจากตัวอ่อนแตนเบียนพัฒนาเป็นดักแด้แล้ว เก็บซากหนอนออก ย้ายกระดาษที่มีดักแด้แตนเบียนใส่หลอดพลาสติก เก็บในตู้ควบคุมอุณหภูมิ ๗-๑๐ องศาเซลเซียสเพื่อรอการปล่อย

การควบคุมคุณภาพ

1. อัตราการฟักไม่ต่ำกว่า ๘๕ เปอร์เซ็นต์
2. หนอนผีเสื้อข้าวสาร ๑ ตัว สามารถผลิตแตนเบียนโกนีโอซิสได้ ๗-๑๒ ตัว
3. สัดส่วนเพศไม่น้อยกว่า เพศเมีย : เพศผู้ ๑ : ๑

สรุปขั้นตอนการผลิตขยายแตนเบียนโกนีโอซัส

